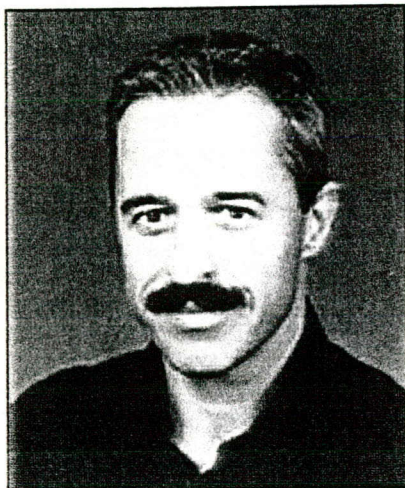

INTERVIEW

1999-BT-MK-P154/5

De redactie van SBR nieuws sprak met dr.ir. Olaf Adan, werkzaam bij de afdeling Bouwtechnologie van TNO, over schimmelvorming in de woningbouw. Hij promoveerde indertijd op een onderzoek naar schimmelgevoeligheid van afwerkmaterialen en bouwde bij TNO zijn kennis op dit gebied uit. Veel van deze kennis wordt overgedragen naar de bouwpraktijk in een aantal SBR-publicaties.

Is schimmelvorming echt een probleem?

Vocht en schimmelproblemen komen in bijna 20% van de Nederlandse woningen voor. De isolatiegoiven hebben daar geen goed aan gedaan. Een andere ontwikkeling is dat kleinere, mobiele, huishoudens een sterk wisselend gebruik van de woning maken met als gevolg een dynamisch binnenklimaat. Een derde factor is het toevoegen van milieuvriendelijkere materialen. De vraag is of deze niet

'te vriendelijk' zijn voor schimmels. Kortom: ik durf te stellen dat schimmelvorming nog steeds een actueel probleem is.

Onder welke invloeden ontstaan schimmels?

Hierop is geen eenduidig antwoord te geven. In de praktijk ligt het vaak complex. Afvoer van vochtige lucht is natuurlijk van belang, maar we hebben aangetoond dat ventilatie meestal een

veel kleinere rol speelt dan is toebedacht. Veel belangrijker is de wandafwerking, en de zogeheten schimmelgevoeligheid daarvan. Recent TNO onderzoek toont aan dat bepaalde eigenschappen van bepaalde producten hierop veel invloed hebben. Wij keken daarbij naar het materiaal als voedingsbodem voor schimmels en als vochtabsorbeerder. Dit laatste noem ik wel de 'plantenbakfunctie' van een materiaal. De wandafwerking kan daardoor ook bij goede luchtafvoer te lang vochtig blijven.

Is het voorkomen en bestrijden van schimmels een kostbare zaak?

Onlangs hoorde ik de cijfers uit Finland. Het zou daar om enkele honderden miljoenen per jaar gaan. In Nederland worden bijvoorbeeld jaarlijks ruim 15.000 bezwaarschriften ingediend bij huurcommissies die betrekking hebben op vocht- en schimmelproblemen. Een klein deel van de vochtproblemen bij de woningcorporaties leidt tot een zeer grote inspanning, in tijd en geld. Een andere kostenfactor is de negatieve invloed van schimmels op de volksgezondheid, met name op ziektes aan luchtwegen en ademhalingsorganen.

"Vocht en schimmelproblemen komen in bijna 20% van de Nederlandse woningen voor."

Wat doet TNO aan het oplossen van de vocht- en schimmelproblemen?

Over isolatie en voorkomen van koudebruggen is inmiddels voldoende bekend. Ook weten we veel van ventilatie. Daarom kijkt TNO vooral naar de eigenschappen van materialen die in aanraking komen met vocht en binnen de woning

worden toegepast. We hebben een methode ontwikkeld waarmee je materialen

kunt indelen naar schimmelgevoeligheid. Je zou kunnen zeggen dat wij er een soort kwaliteitslabel aan kunnen hangen. Er is sprake van drie klassen. Eén klasse kent materialen die vrijwel ongevoelig zijn voor schimmels, een tweede groep onder bepaalde omstandigheden en een laatste klasse met materialen die eigenlijk niet in natte ruimten toegepast zouden moeten worden.

Wat kan de praktijk met jullie onderzoeksresultaten?

Voor een aantal materialen is dat label nu bekend. Sommigen blijken zeer schimmelgevoelig te zijn. Maar we gaan verder, met meer materialen. Wij ontwikkelen met bijdrage van SBR kennismateriaal waarmee wij laten zien aan architecten, producenten van de onderzochte materialen en uitvoerende bouwers, hoe schimmelvrij kan worden

gebouwd. Er zullen dus producten moeten worden toegepast die enerzijds voldoende vochtregulerend zijn en

anderzijds stoffen bevatten die schimmelremmend werken. Producenten van bijvoorbeeld dekkende verven en kittens, kunnen aan de slag om hun producten te verbeteren. De woonconsument zal zeker van deze ontwikkeling profiteren.

"Een andere kostenfactor is de negatieve invloed van schimmels op de volksgezondheid, met name op ziektes aan luchtwegen en ademhalingsorganen."